

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

28.09.2018.

Nr. 111

(prot. Nr.41, 4.p)

Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2018.gada 27.jūnijā saņēma akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziņu iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS “Augstsprieguma tīkls”), 2018.gada 26.jūnija iesniegumu Nr.50SA10/2.5/2018/2481 par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2019.gada līdz 2028.gadam (turpmāk – Plāns) un tā izvērtēšanai nepieciešamo informāciju. Regulators saņēma AS “Augstsprieguma tīkls” 2018.gada 30.jūlija iesniegumu Nr.50SA10/2.5/2018/2850 par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu un 2018.gada 20.augusta iesniegumu Nr.50SA10/2.5/2018/3178 par informācijas pieprasījumu ar precizējumiem Plānā un tā izvērtēšanai nepieciešamo informāciju.

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹pantu Regulators nosaka pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānā iekļaujamo informāciju un plāna iesniegšanas kārtību un katru gadu apstiprina pārvades sistēmas operatora izstrādāto plānu un uzrauga tā izpildi.
2. Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmuma Nr.1/28 “Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” (turpmāk – Noteikumi) II sadaļa nosaka pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānā iekļaujamo informācijas apjomu un tā izvērtēšanai nepieciešamo informāciju, kā arī to, ka plānam jāatbilst secinājumiem un informācijai, kas ir ietverta pārvades sistēmas operatora novērtējuma ziņojumā, kuru pārvades sistēmas operators sagatavo atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 15.panta pirmajai daļai. Pārvades sistēmas operatora ikgadējais novērtējuma ziņojums (turpmāk – Ziņojums) publicēts AS “Augstsprieguma tīkls” tīmekļvietnē¹.
3. Saskaņā ar Noteikumu 2.punktu elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plāns ir pārvades sistēmas operatora izstrādāts plānošanas dokuments, kurā nosaka pārvades

¹ Publicēts AS “Augstsprieguma tīkls” tīmekļvietnē:
http://www.ast.lv/sites/default/files/editor/PSO_Zinojums_2016.pdf

sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades sistēmas operatora objektos (turpmāk – pārvades infrastruktūra) turpmākajos 10 gados. Savukārt no Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta pirmās daļas un Noteikumu 7. un 14.punkta izriet, ka tas tiek pārskatīts katru gadu, un, uzraugot plāna izpildi, Regulators ņem vērā pārvades sistēmas operatora iesniegto atskaiti par finanšu ieguldījumiem pārvades infrastruktūrā iepriekšējā kalendārajā gadā.

4. Atbilstoši Noteikumu 11.punktam Regulators, izskatot pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu, izvērtē:

4.1. tā atbilstību Kopienas elektroenerģijas tīkla attīstības 10 gadu plānam (turpmāk – Kopienas plāns);

4.2. tā atbilstību Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildei, tai skaitā elektroenerģijas sistēmas drošuma nodrošināšanai saskaņā ar Regulatora 2013.gada 26.jūnija lēmuma Nr.1/4 “Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē” (turpmāk – Tīkla kodekss) noteiktajām prasībām;

4.3. nepieciešamību novērst starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģionā, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošās pārvades jaudas;

4.4. esošo un iespējamo pārvades sistēmas lietotāju ieteikumus;

4.5. tā atbilstību Noteikumu 6.punktā noteiktajai informācijai.

5. Saskaņā ar Noteikumu 12.punktu Regulators izvērtē un apstiprina pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu vai pieņem lēmumu par tā noraidīšanu Administratīvā procesa likumā noteiktajā termiņā un kārtībā.

6. Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regulas (EK) Nr.714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas Nr.1228/2003 atcelšanu (turpmāk – Regula Nr.714/2009) 16.pantā ir noteikti pārslodzes vadības vispārīgie principi. Minētā panta 6.punkts noteic, ka visus ieņēmumus, kas rodas starpsavienojuma jaudu piešķiršanas rezultātā, izmanto vienam vai vairākiem no turpmāk minētajiem nolūkiem:

a) piešķirtās jaudas faktiskās pieejamības nodrošināšanai; un/vai

b) starpsavienojumu jaudas saglabāšanai vai uzlabošanai, izmantojot ieguldījumus tīklā, jo īpaši jaunos starpsavienojumos.

Ja ieņēmumus nevar efektīvi izmantot pirmās daļas a) un/vai b) apakšpunktā minētajiem nolūkiem, tos var – ņemot vērā attiecīgo dalībvalstu regulatīvo iestāžu apstiprinājumu – līdz maksimālajai vērtībai, par ko lemj minētās regulatīvās iestādes, izmantot kā ieņēmumus, ko valsts regulatīvās iestādes ņem vērā, apstiprinot tīkla tarifu aprēķina metodiku un/vai nosakot tīkla tarifus. Pārējos ieņēmumus deponē atsevišķā iekšējā kontā līdz laikam, kad tos var izmantot šā punkta pirmās daļas a) un/vai b) apakšpunktā minētajiem nolūkiem.

7. No Elektroenerģijas tirgus likuma 13.¹panta septītās daļas izriet, ka Regulators pārbauda pārvades sistēmas operatora iekasēto pārslodzes maksu un maksājumu izmantošanu.

8. AS “Augstsprieguma tīkls” Plānam ir pievienots AS “Augstsprieguma tīkls” valdes 2018.gada 23.maija lēmums Nr.83/23 par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāna apstiprināšanu un informācija par plāna saskaņošanu ar elektroenerģijas sistēmas īpašnieku – akciju sabiedrību “Latvijas elektriskie tīkli”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103379313, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS “Latvijas elektriskie tīkli”), ko apliecina AS “Latvijas elektriskie tīkli” valdes 2018.gada 31.maija lēmums Nr.48/15. AS “Augstsprieguma tīkls” 2018.gada 30.jūlija iesniegumam Nr.50SA10/2.5/2018/2850 ir pievienots AS “Augstsprieguma tīkls” valdes 2018.gada 25.jūlija lēmums Nr.119/33/2018 par Plāna grozījumu apstiprināšanu.

9. Atbilstoši Noteikumu 8.punktam Regulators trīs darba dienu laikā no Plāna saņemšanas publicēja Plānu savā tīmekļvietnē kopā ar paziņojumu par uzklausišanas sanāksmes rīkošanu². 2018.gada 11.jūlijā notika uzklausišanas sanāksme par Plānu, kurā piedalījās elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotāji. Uzklausišanas sanāksmes laikā elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotāji izteica priekšlikumus par Plānu, kurus AS “Augstsprieguma tīkls” ņēma vērā, un Regulators saņēma AS “Augstsprieguma tīkls” 2018.gada 30.jūlija iesniegumu Nr.50SA10/2.5/2018/2850 ar precizētu Plāna 3.pielikumu.
10. Atbilstoši Noteikumu 10.punktam Regulators ar 2018.gada 19.jūlija vēstuli Nr.1-2.87/2232 un 2018.gada 2.augusta vēstuli Nr.2-2.79/2439 pieprasīja AS “Augstsprieguma tīkls” iesniegt Plāna izvērtēšanai nepieciešamo papildu informāciju. Pieprasīto informāciju un paskaidrojumus AS “Augstsprieguma tīkls” iesniedza ar 2018.gada 30.jūlija iesniegumu Nr.50SA10/2.5/2018/2850 un 2018.gada 20.augusta iesniegumu Nr.50SA10/2.5/2018/3178.
11. Atbilstoši Noteikumu 14.–16.punktam Regulators 2018.gada 29.martā saņēma AS “Augstsprieguma tīkls” 2018.gada 28.marta iesniegumu Nr.50SA10/2.5/2018/1240 par finanšu ieguldījumiem pārvades infrastruktūrā iepriekšējā kalendārajā gadā (turpmāk – Atskaite). Regulators konstatē, ka AS “Augstsprieguma tīkls” Atskaite atbilst Noteikumiem un skaidrojumi par iemesliem, kāpēc 2017.gada faktiskie finanšu ieguldījumi par vairāk nekā 0,2 milj. *euro* atšķiras no plānotajiem finanšu ieguldījumiem, ir pamatoti un pietiekami.
12. Ņemot vērā, ka Plāna izvērtēšanai bija nepieciešams izvērtēt AS “Augstsprieguma tīkls” iesniegto papildu informāciju, Regulators, ievērojot Noteikumu 12.punktā noteikto lēmuma pieņemšanas termiņu un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu, pagarināja administratīvā akta izdošanas termiņu uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no AS “Augstsprieguma tīkls” 2018.gada 26.jūnija iesnieguma Nr.50SA10/2.5/2018/2481 saņemšanas dienas – līdz 2018.gada 27.oktobrim.
13. Eiropas Komisija 2017.gada 23.novembrī pieņēma Eiropas Komisijas deleģēto Regulu (ES) Nr.2018/540, ar ko attiecībā uz Savienības kopīgu interešu projektu sarakstu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.347/2013 (turpmāk – Regula Nr.2018/540)³. Ar Regulu Nr.2018/540 Eiropas Komisija apstiprināja kopīgo interešu projektu (turpmāk – KIP) sarakstu, un tās I pielikuma 4.punktā ir iekļauti prioritārā elektroenerģijas koridora “Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojumu plāns” KIP saraksta projekti Nr.4.8.1 un Nr.4.8.3., kas ietverti Plāna 1.pielikumā.
14. Regulators, izvērtējot Plānu, ņēma vērā Regulatora 2014.gada 9.aprīļa lēmumu Nr.77 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam “Iekšzemes līnija posmā Ventpils, Tume un Imanta (LV)””⁴ (turpmāk – Lēmums Nr.77), Regulatora 2014.gada 23.aprīļa lēmumu Nr.90 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektiem “Starpsavienojums starp Kilingi – Nõmme (EE) un Rīgas TEC2 apakšstaciju (LV)” un “Iekšējā līnija starp Harku un Sindī (EE)””⁵ (turpmāk – Lēmums Nr.90), Regulatora 2016.gada 14.jūlija lēmumu Nr.111 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam “Iekšējā līnija starp Rīgas TEC2 – Rīgas HES (LV)”” (turpmāk – Lēmums Nr.111)⁶ un Regulatora 2018.gada 6.septembra lēmumu Nr.101 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 1.posms” (turpmāk – Lēmums Nr.101)⁷.

² Publicēts Regulatora tīmekļvietnē: <https://www.sprk.gov.lv/jaunums/uzklausišanas-sanaksme-par-as-augstsprieguma-tikls-elektroenerģijas-parvades-sistemas-attistibas-10-gadu-planu>

³ Regula ir publicēta Eiropas Savienības tiesību aktu tīmekļvietnē:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1535623968547&uri=CELEX:32018R0540>

⁴ Publicēts Regulatora tīmekļvietnē: <http://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/LemumsN077D09042014.pdf>

⁵ Publicēts Regulatora tīmekļvietnē: <http://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/LemumsN090D23042014.pdf>

⁶ Publicēts Regulatora tīmekļvietnē: <https://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/LemumsN111D14072016.pdf>

⁷ Publicēts Regulatora tīmekļvietnē: <https://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/LmumsN101D06092018.pdf>

15. Eiropas Komisija 2014.gada 21.novembrī pieņēma lēmumu Nr.C(2014)8580 un 2017.gada 17.februārī paziņoja par lēmumu attiecībā uz Eiropas Savienības līdzfinansējuma apmēru KIP, attiecīgi 2015.gada 5.maijā parakstīts granta līgums Nr.INEA/CEF/ENER/M2014/0012, 2015.gada 13.maijā parakstīts granta līgums Nr.INEA/CEF/ENER/M2014/0029 un 2017.gada 22.maijā parakstīts granta līgums Nr.INEA/CEF/ENER/M2016/1289610 starp AS “Augstsprieguma tīkls” un Eiropas Inovācijas un tīklu izpildaģentūru par piešķirtā līdzfinansējuma nosacījumiem KIP “Iekšējā līnija starp Ventspili, Tumi un Imantu” (turpmāk – Kurzemes loka 3.kārta), “Starpsavienojums starp Kilingi – Nõmme (EE) un Rīgas TEC2 apakšstaciju (LV)” (turpmāk – Igaunijas – Latvijas trešais starpvalstu savienojums) un “Iekšējā līnija Rīgas TEC2 – Rīgas HES” (turpmāk – Iekšējās līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūve).

16. Regulators, izvērtējot Plānu, ņēma vērā Regulā Nr.714/2009 ietvertos nosacījumus Kopienas plāna izstrādei.

17. Atbilstoši Regulas Nr.714/2009 8.panta 3.punktam Eiropas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru tīkls (turpmāk – ENTSO-E) reizi divos gados pieņem nesaistošu Kopienas plānu. Regulators, izvērtējot Plānu, ņēma vērā, ka Plāna 1.pielikumā ietvertie projekti ir iekļauti Kopienas plānā 2016⁸ (turpmāk – ENTSO-E plāns 2016) ar Nr.170 “Baltijas sinhronizācija”, Nr.124 “NordBalt 2.fāze”, Nr.62 “Igaunijas – Latvijas trešais starpvalstu savienojums”, kā arī Kopienas plāna 2018 projektā (turpmāk – ENTSO-E plāna 2018 projekts)⁹ ar Nr.170 “Baltijas sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu”, Nr.62 “Igaunijas – Latvijas trešais starpvalstu savienojums”, Nr.124 “NordBalt 2.fāze”.

18. Plānā ietverti ENTSO-E plāna 2016 un ENTSO-E plāna 2018 projektā iekļautie 330kV pārvades tīkla pastiprināšanas projekti Kurzemes loka 3.kārta, Igaunijas – Latvijas trešais starpvalstu savienojuma projekts, Iekšējās līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūves projekts, projekts “Tartu(EE) – Valmiera (LV) 330kV starpsavienojuma caurlaides spējas palielināšana” (turpmāk – Tartu (EE) – Valmiera (LV) projekts) un projekts “Trisgulina (EE) – Valmiera (LV) 330kV starpsavienojums caurlaides spējas palielināšanai” (turpmāk – Trisgulina (EE) – Valmiera (LV) projekts):

18.1.1. Projekta Kurzemes loka 3.kārtas ietvaros paredzēta 330kV gaisvadu elektropārvades līniju “Ventpils – Tume” un “Tume – Imanta” izbūve un plānots paplašināt esošo 330kV apakšstaciju “Imanta” un izbūvēt jaunu 330kV sadalni apakšstacijā “Tume”, uzstādot apakšstacijā “Tume” vienu 125MVA autotransformatoru (110kV tīkla stiprināšanai) un vienu 330kV 120MVA reaktoru līnijas radītās reaktīvās jaudas kompensācijai. 2017.gadā ir pārbūvēta 110kV sadalne apakšstacijās “Valdemārpils” un “Priedaine”. 2017.gadā ir uzsākti darbi pie apakšstaciju “Dundaga” un “Kandava” 110kV sadaļņu pārbūves, kā arī 330/110kV apakšstacijas “Tume” 330kV sadalnes izbūves un 110kV sadalnes pārbūves. Kurzemes loka 3.kārtas nodošana ekspluatācijā ir plānota 2019.gadā.

18.1.2. Igaunijas–Latvijas trešā starpvalstu savienojuma ietvaros plānots izbūvēt 330kV gaisvadu augstsprieguma elektrolīniju ar kopējo garumu 210 km Latvijas un Igaunijas teritorijā starp 330kV apakšstacijām “Kilingi – Nõmme” Igaunijā un “Rīgas TEC2” Latvijā. Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējumā noteikto Latvijas teritorijā jaunā pārvades līnija lielākoties tiks izbūvēta pa jau esošām 110kV elektropārvades līniju trasēm. Projekta ietvaros plānots paplašināt 330kV sadalni apakšstacijā “Rīgas TEC2”, uzstādot divu jaunu 330kV pievienojumu iekārtas, ieskaitot releju aizsardzības iekārtas un dispečervadības iekārtas jaunās pārvades līnijas pieslēgšanai, kā arī šīs līnijas un elektroenerģijas pārvades sistēmas ģenerētās reaktīvās jaudas kompensējošo iekārtu pieslēgšanai. Reaktīvās jaudas kompensēšanai plānots

⁸ TYNDP-2016 plāns publicēts ENTSO-E tīmekļvietnē: <https://tyndp.entsoe.eu/2016/>

⁹ TYNDP-2018 plāna projekts publicēts ENTSO-E tīmekļvietnē: <https://tyndp.entsoe.eu/tyndp2018/>

uzstādīt 330kV regulējamu 120MV ar šunta reaktoru. Igaunijas – Latvijas trešā starpvalstu savienojuma izbūve un nodošana ekspluatācijā paredzēta 2020.gada beigās.

18.1.3. Iekšējās līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūves projekta ietvaros plānots Latvijas elektroenerģijas pārvades tīkla Rīgas mezgla pastarpinājums, kas nodrošinās Igaunijas–Latvijas trešā starpsavienojuma pilnu funkcionalitāti remontu un atslēgumu režīmos. Reģionālā mērogā šim tīkla pastarpinājumam ir būtiska nozīme caurlaides spējas palielinājumam Baltijas reģionā Ziemeļu–Dienvidu virzienā. Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūve un nodošana ekspluatācijā plānota līdz 2020.gada beigām.

18.1.4. Plānā ietverti 330kV pārvades tīkla pastiprināšanas projekti – elektropārvades līnija Tartu (EE) – Valmiera (LV) un Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV). Minētie projekti ietilpst prioritārā elektroenerģijas koridorā “Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plāns” un palielinās pārvades tīkla caurlaides spēju un Baltijas reģiona elektroapgādes drošumu. Tartu (EE) – Valmiera (LV) projekta nodošana ekspluatācijā plānota līdz 2023.gada beigām un Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projekta – līdz 2024.gada beigām.

19. Plānā iekļauts ar AS “Augstsprieguma tīkls” valdes 2017.gada 20.septembra lēmumu Nr.99/41 ”Par projekta “SCADA/EMS modernizācija” apstiprināšanu un atbilstošas iepirkumu procedūras rīkošanu” (turpmāk – SCADA/EMS modernizācija) apstiprinātais kapitālieguldījumu projekts SCADA/EMS sistēmas programmatūras un aparatūras iegādei un ieviešanai. SCADA/EMS modernizācijas projekta ietvaros plānota licenču, sistēmas izstrādes, konfigurēšanas, datu un displeju migrācijas, AS “Augstsprieguma tīkls” veikto sistēmas pielāgojumu pārņemšana, datu apmaiņas nodrošināšana ar ārējām sistēmām un ar ārējiem kontrolpunktiem, testēšana.

20. Saskaņā ar Plānu AS “Augstsprieguma tīkls” paredzējusi novirzīt uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus šādiem projektiem atbilstoši Regulas Nr.714/2009 16.panta 6.punkta b) apakšpunktam:

20.1. Igaunijas – Latvijas trešajam starpvalstu savienojuma projektam 37% apmērā no kopējās projekta summas – 30,97 milj. *euro*;

20.2. Iekšējās līnijas starp Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūves projektam 49,5% apmērā no kopējās projekta summas – 9,89 milj. *euro*;

20.3. Tartu (EE) – Valmiera (LV) projektam 49,5% apmērā no kopējās projekta summas – 11,385 milj. *euro*;

20.4. Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projektam 49,5% apmērā no kopējās projekta summas – 10,89 milj. *euro*;

20.5. Kurzemes loka 3.kārtas 330kV gaisvadu elektropārvades līniju izbūves “Ventspils – Tume” un “Tume – Imanta” projektam 9% no kopējās projekta summas – 11,493 milj. *euro*. AS “Augstsprieguma tīkls” atlikušais uzkrātais pārslodzes maksas ieņēmumu apmērs uz 2017.gada 31.decembri (4,538 milj. *euro*) novirzīts Kurzemes loka 3.kārtas 330kV gaisvadu elektropārvades līniju izbūves “Ventspils – Tume” un “Tume – Imanta” projekta finansēšanai, palielinot finansēšanai novirzīto pārslodzes maksas ieņēmumu apmēru no 6,955 milj. *euro* līdz 11,493 milj. *euro*;

20.6. SCADA/EMS modernizācijas projektam 100% apmērā – 2,4 milj. *euro*.

21. Pamatojoties uz Regulatora 2017.gada 6.aprīļa lēmumu Nr.30 “Par akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem”, AS “Augstsprieguma tīkls” rentabilitātes nodrošināšanai izmantos pārslodzes maksas ieņēmumus 6,5 milj. *euro* apmērā, kas periodā no 2018. līdz 2019.gadam veido 13 milj. *euro*.

22. Regulators 2018.gada 3.jūlijā saņēma AS “Augstsprieguma tīkls” 2018.gada 2.jūlija iesniegumu Nr.501100/2.5/2018/2546 par informācijas sniegšanu, kurā AS “Augstsprieguma tīkls” norāda, ka AS “Augstsprieguma tīkls” kopējie pārslodzes maksas uzkrājumi uz 2017.gada 31.decembri ir 90,028 milj. *euro*.

23. Regulators konstatēja, ka Plānā ir atšķirības atjaunošanas, rekonstrukciju termiņos un finansējuma apjomā Plānā iekļautos objektos, salīdzinot ar iepriekšējā gadā Regulatora apstiprināto pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu. AS “Augstsprieguma tīkls” norādīja, ka minētās atšķirības ir saistītas ar iepirkumu procedūru ietvaros noslēgtajiem līgumiem, darbaspēka un būvniecības izmaksu izmaiņām, kā arī iekārtu dokumentācijas saskaņošanas un projektu darbu uzsākšanas termiņu kavējumu. AS “Augstsprieguma tīkls” katru gadu veic objektu un to elementu (330kV un 110kV sadalietaišu, 330kV un 110kV autotransformatoru, 110kV transformatoru, 330kV un 110kV gaisvadu līniju vadu, 330kV un 110kV gaisvadu līniju trošu, 330kV un 110kV metāla balstu, 330kV un 110kV dzelzsbetona balstu) vērtējumu (turpmāk – Vērtējums) atbilstoši noteiktiem kritērijiem. AS “Augstsprieguma tīkls” 2018.gadā projektu novērtējumu veica atbilstoši AS “Augstsprieguma tīkls” 2016.gada 27.decembrī apstiprinātajiem kritērijiem “Latvijas 330/110kV pārvades sistēmas objektu atjaunošanas un pārbūves izvērtēšanas kritēriji” (turpmāk – Kritēriji). AS “Augstsprieguma tīkls” ir iesniegusi Regulatoram veikto Vērtējumu un skaidrojumu, kas pamato korekciju veikšanas nepieciešamību Plānā salīdzinājumā ar iepriekšējā gadā Regulatora apstiprināto pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu.

24. Atbilstoši Noteikumu 11.5.apakšpunktam Regulators ir izvērtējis AS “Augstsprieguma tīkls” 2018.gada 26.jūnija iesnieguma Nr.50SA10/2.5/2018/2481 pielikumā ietverto informāciju par Plāna 1. un 3.pielikuma no 1. līdz 5.punkta projektiem un to ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

25. AS “Augstsprieguma tīkls” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes sēdē uzturēja lūgumu apstiprināt Plānu un sniedza papildu informāciju par ieguldījumiem starpsavienojumos Tartu (EE) – Valmiera (LV) un Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) un norādīja, ka attiecīgie projekti ir nepieciešami Baltijas elektroenerģijas koridora stiprināšanai.

Regulators secina

1. Plāns ir sagatavots un iesniegts atbilstoši Noteikumu 2.–7.punktam.

2. Plāns ir izstrādāts, ņemot vērā Ziņojumā ietvertos secinājumus un informāciju, kuru pārvades sistēmas operators sagatavo atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 15.panta pirmajai daļai. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:

2.1. Ziņojumā pārvades sistēmas operators secina, ka elektroenerģijas pārvades sistēmas atbilstībai elektroenerģijas transportēšanai un spējai nodrošināt elektroenerģijas sistēmas netraucētu funkcionēšanu, ja nedarbojas viens no sistēmas objektiem, kā arī drošai Latvijas pārvades sistēmas darbībai turpmākajos gados ir jārealizē Ziņojuma 4.2.1.–4.2.4.apakšpunktā minētie projekti, kas atbilst Plāna aprakstošās daļas 4.1. un 4.2.apakšpunktam, 1.pielikumam un 3.pielikuma 1. līdz 5.punktam.

2.2. Ziņojuma 4.3.apakšpunktā pārvades sistēmas operators secina, ka par elektroenerģijas pārvades sistēmas drošumu un pietiekamību visu lietotāju drošai elektroapgādei iepriekšējā gadā un turpmākiem gadiem bez Ziņojuma 4.2.1.–4.2.4.apakšpunktā minētajiem projektiem ir nepieciešams rekonstruēt, modernizēt un attīstīt 330kV un 110kV pārvades tīklu. Minētais atbilst Plāna aprakstošās daļas 4.2. un 4.3.sadaļas informācijai, attiecīgi paredzot tuvāko trīs gadu laikā uzsākt apakšstaciju “Krustpils” un “Daugavpils” rekonstrukciju, kā arī atjaunošanas darbus 330kV elektropārvades līnijās LNr.303 “Viskaļi-Salaspils”, LNr.305 “Viskaļi-Šauļi”, LNr.315 “Aizkraukle-Salaspils” un LNr.324 “Grobiņa-Klaipēda”, kurās nepieciešama zibens aizsardzības troses nomaiņa. Lai apturētu pārvades tīkla novecošanās tendences, tādējādi nodrošinot pārvades sistēmas stabilu darbību, tai pieslēgto lietotāju nepārtrauktu elektroapgādi ar elektroenerģiju pieprasītā apjomā, pārvades sistēmas operators paredz 110kV apakšstaciju un sadales punktu, 110kV

elektropārvades līniju pārbūvi, kā arī 110kV transformatoru nomaiņu un citus projektus, kas vērsti uz elektroenerģijas pārvades sistēmas darbības uzturēšanu.

3. Regulators atzīst par pamatotiem AS “Augstsprieguma tīkls” argumentus attiecībā uz to, ka Plāns nodrošinās pārvades tīklu drošu darbību, atbilstību pieaugošajam elektroenerģijas patēriņam, elektrostaciju stabilam darbam un elektroenerģijas tranzītam caur Latviju un Baltijas valstīm, kā arī Plāna izpilde ir svarīga Baltijas valstu elektrotīkla integrēšanai kontinentālās Eiropas tīklā un tālākai sadarbībai ar Ziemeļvalstu un Centrālās Eiropas elektroenerģijas tirgiem (ENTSO-E plāns 2016 un ENTSO-E plāna 2018 projekts). Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:

3.1. Plāna 1.pielikumā ietverti projekti, kuri ir ENTSO-E plānā 2016 un ENTSO-E plāna 2018 projektā, Eiropas Savienības otrajā KIP sarakstā un kuru mērķi ir Baltijas elektroenerģijas tirgus turpmāka integrācija Eiropas Savienības elektroenerģijas tirgū, nodrošinot elektroenerģijas tirgus efektīvu funkcionēšanu un Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas caurlaides spējas palielināšanu.

3.2. Plāna 1.pielikumā ietvertie projekti ir novērtēti pēc ENTSO-E izmaksu un ieguvumu analīzes (CBA), vērtējot projektu kopuma ietekmi uz elektroenerģijas piegādes drošumu, sociālo un ekonomisko labumu, elektroenerģijas, ko ražo no atjaunojamiem energoresursiem, integrāciju, elektroenerģijas efektivitāti un ieguvumus no atjaunojamo energoresursu saražotās elektroenerģijas, samazinoties CO₂ izmešiem, kā arī ir norādīti sociālekonomiskie ieguvumi četrām nākotnes vīzijām (scenārijiem).

3.3. Plāna 1.pielikumā iekļautie projekti kopā ar tirgus integrāciju uzlabos elektroenerģijas piegādes drošumu normālos sistēmas darbības apstākļos un veidos drošu elektroenerģijas koridoru. Regulators atzīst par pamatotiem AS “Augstsprieguma tīkls” argumentus saistībā ar to, ka stabilas sistēmas darbības apstākļi nodrošinās sistēmas drošumu atbilstoši ENTSO-E standartu nosacījumiem, kā arī ļaus integrēt papildu elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem un nodrošinās Baltijas valstu pārvades tīklu pietiekamību sinhronas darbības ar kontinentālo Eiropu gadījumā.

3.4. ENTSO-E plānā 2016 un ENTSO-E plāna 2018 projektā ir ietverts Igaunijas – Latvijas trešais starpvalstu savienojums, par kura ieguldījumu izmaksu sadali Regulators pieņēma Lēmumu Nr.90, kurā ir ietverts Igaunijas – Latvijas trešā starpvalstu savienojuma novērtējums Baltijas un Eiropas vienotā elektroenerģijas tirgū.

3.5. ENTSO-E plānā 2016 un ENTSO-E plāna 2018 projektā ir ietverts Kurzemes loka 3.kārtas projekts, par kura ieguldījumu izmaksu sadali Regulators pieņēma Lēmumu Nr.77, kurā ir ietverts Kurzemes loka 3.kārtas novērtējums Baltijas un Eiropas vienotā elektroenerģijas tirgū.

3.6. ENTSO-E plānā 2016 un ENTSO-E plāna 2018 projektā ir ietverts Iekšējās līnijas starp Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūves projekts, par kura ieguldījuma izmaksu sadali Regulators pieņēma Lēmumu Nr.111.

3.7. ENTSO-E plānā 2016 un ENTSO-E plāna 2018 projektā ir iekļauti projekti atbilstoši Regulas Nr.2018/540 I pielikuma 4.punktā norādītajiem KIP Nr.4.8.1 un Nr.4.8.3, par kuru ieguldījuma izmaksu sadali Regulators pieņēma Lēmumu Nr.101.

4. Atbilstoši Regulas Nr.714/2009 16.panta 6.punkta b) apakšpunktam AS “Augstsprieguma tīkls” pārslodzes maksas ieņēmumus plāno novirzīt Tartu (EE) – Valmiera (LV) projektam, Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projektam, Kurzemes loka 3.kārtas projektam, Igaunijas – Latvijas trešā starpvalstu savienojuma projektam, Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūves projektam un SCADA/EMS modernizācijas projektam. AS “Augstsprieguma tīkls” novirzāmo pārslodzes maksas ieņēmumu apmērs, kas paredzēts Plānā iekļauto projektu finansēšanai, atbilst AS “Augstsprieguma tīkls” kopējiem pārslodzes maksas uzkrājumiem uz 2017.gada 31.decembri.

5. Plānā ietvertie pasākumi vērsti uz sekmīgu Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildi, tai skaitā elektroenerģijas sistēmas drošuma nodrošināšanu saskaņā ar Tīkla kodeksa noteiktajām prasībām, kas nodrošina elektroapgādes sistēmas attīstību ilgtermiņā. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem.

5.1. Plānotie ieguldījumi pārvades sistēmas objektos pārvades sistēmas drošuma paaugstināšanai nodrošina, ka pārvades sistēmas objekti tiek rekonstruēti vai nomainīti, ja tie atbilst Kritērijiem:

5.1.1. Kritērijos ietvertie nosacījumi ir atbilstoši, lai kavētu apakšstaciju, to 110kV sadalņu un transformatoru novecošanos, samazinātu to vidējo vecumu un nodrošinātu, ka minētajās iekārtās ir slodzei, elektroenerģijas ražotāju nominālajai jaudai un nepieciešamajam elektroenerģijas plūsmas daudzumam atbilstoša caurlaides spēja, samazinās tehnoloģiskie traucējumi un tiek ievērotas attiecīgās tehnoloģiskās prasības iekārtām un būvēm;

5.1.2. Kritērijos ietvertie nosacījumi ir pietiekami, lai 330kV un 110kV gaisvadu elektropārvades līniju rekonstrukcija nodrošinātu to savlaicīgu nomaiņu, ieskaitot balstu nomaiņu, kā arī to atbilstošu caurlaides spēju. Plānotie ieguldījumi elektropārvades līnijās ir pietiekami, lai nodrošinātu līniju uzturēšanu darbspējīgā stāvoklī un samazinātu to novecošanos, savlaicīgi veicot nokalpojušu līniju elementu nomaiņu;

5.1.3. Vērtējumā noteiktie kopējie punkti atbilstoši katram no Vērtējuma kritērijiem ļauj operatīvi noteikt aktuālākos objektus un to elementus, kurus nepieciešams atjaunot, lai novērstu iespējamus tehnoloģiskos traucējumus un avārijas situācijas, un mainīt elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānā noteiktos termiņus un nepieciešamo finansējuma apjomu.

5.2. Plānotie ieguldījumi elektroenerģijas lietotāju atļautās slodzes palielināšanai un ražotāju pieslēgšanai pārvades sistēmai tiek veikti atbilstoši Regulatora 2018.gada 27.marta lēmumam Nr.1/7 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem” (turpmāk – Pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem) un Regulatora 2012.gada 22.februāra lēmumam Nr.1/6 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem” (turpmāk – Pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem).

6. Plānā ir ietverti esošo un iespējamo pārvades sistēmas lietotāju ieteikumi. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:

6.1. Atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumu Nr.322 “Noteikumi par sistēmas operatora ikgadējo novērtējuma ziņojumu” 3.punktam elektroenerģijas sistēmas dalībnieki mēneša laikā pēc pārvades sistēmas operatora pieprasījuma saņemšanas sniedz tam ziņojuma izstrādāšanai nepieciešamo informāciju, un attiecīgi ziņojumā ietvertās prognozes ir pamats jaudu palielināšanai pārvades sistēmā. Šā lēmuma secinājumu daļas 2.punktā norādīts, ka Plāns ir izstrādāts, ņemot vērā informāciju, kas ir ietverta Ziņojumā.

6.2. Jaunu pieslēgumu izbūve un atļautās slodzes palielināšana tiek veikta atbilstoši Pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un Pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas ražotājiem. Regulators nav saņēmis pārvades sistēmas lietotāju iesniegumus, kuros pārvades sistēmas lietotāji norādītu uz to, ka AS “Augstsprieguma tīkls” nav veikusi jaunu pieslēgumu izbūvi vai atļautās slodzes palielināšanu.

7. Novērtējot AS “Augstsprieguma tīkls” iesniegto informāciju, kas iesniegta atbilstoši Noteikumu 6.punktam, Regulatoram ir pamats secināt, ka:

7.1. Plāns nodrošina pārvades sistēmas pietiekamu atjaunošanu un samazina tehnoloģisko traucējumu risku;

7.2. finanšu ieguldījumi pārvades sistēmā, kuru rezultātā tiek izveidoti jauni pārvades sistēmas aktīvi, palielina elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķinā iekļaujamo regulējamo aktīvu bāzi. Plānā ietvertie projekti neatstāj būtisku ietekmi uz pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu;

7.3. finanšu ieguldījumu rezultātā palielināsies pārvades sistēmas drošums, tiks novērstas starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģionā, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošas pārvades jaudas.

Saskaņā ar Noteikumu 12.punktu, pamatojoties uz Elektroenerģijas tirgus likuma 13.¹ un 15.¹pantu, likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1. un 5.pantu, 6.panta otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1. un 9.punktu un otro daļu, kā arī Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

apstiprināt elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2019.gada līdz 2028.gadam (pielikumā).

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis